

Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Zachodniopomorskiego

Preambuła

Samorząd województwa Zachodniopomorskiego

- biorąc pod uwagę deklarowane przez parlament i rząd zadania i kierunki polskiej polityki zagranicznej, w tym odnoszące się do roli wspólnot lokalnych i regionalnych;
- pragnąc wykorzystać w pełni fakt członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz wynikające stąd możliwości rozwoju;
- kierując się postanowieniami Europejskiej Konwencji Ramowej o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi (tzw. Konwencji Madryckiej);
- mając na uwadze kompetencje wynikające z ustawy o samorządzie województwa oraz jego zadań jako podmiotu polityki regionalnej;
- mając na względzie realizację „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r.”
- uwzględniając dotychczasowe kontakty zagraniczne administracji samorządowej i rządowej województwa;
- nawiązując do doświadczeń, które pokazały, że współpraca między władzami lokalnym i regionalnymi w Europie ułatwia skuteczną realizację ich celów. a w szczególności przyczynia się do poprawy stanu i rozwoju obszarów współpracujących regionów;
- działając w ramach Komitetu Regionów, Komitetu ds. Współpracy Przygranicznej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej, Współpracy Subregionalnej Państw Regionu Morza Bałtyckiego, Forum Rozwoju Bałtyku, Les Esturiales (międzynarodowe stowarzyszenie regionów leżących wzdłuż ujść dużych rzek), Forum Regionów Państw Grupy Wyszehradzkiej, Inicjatywy Środkowoeuropejskiej, Międzynarodowego Porozumienia na rzecz utworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego i innych organizacji międzynarodowych,

deklaruje

zdecydowanie rozwijać współpracę województwa zachodniopomorskiego z wybranymi regionami Europy oraz innych części świata i w ten sposób przyczyniać się do wzajemnego postępu gospodarczego i społecznego regionów współpracujących.

I. GŁÓWNE CELE WSPÓŁPRACY ZAGRANICZNEJ

Kształtowanie współpracy zagranicznej województwa jest konsekwencją możliwości rozwojowych zawartych „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r.” a wynikających m. in. z:

- położenia geopolitycznego w obszarze Morza Bałtyckiego, jak również położenia na zachodniej granicy państwa, nad Odrą, z możliwością wykorzystania potencjału i walorów Odry oraz obszarów przygranicznych;
- potencjału gospodarczego;
- walorów turystycznych regionu;
- potencjału intelektualnego związanego z działalnością uczelni wyższych;
- bogatego dorobku kulturowego;
- istnienia siedziby władz Euroregionu Pomerania oraz dowództwa Wielonarodowego Korpusu NATO;
- bezpośredniego sąsiedztwa z Republiką Federalną Niemiec, w tym bliskości geograficznej jej stolicy Berlina.

Do najważniejszych kierunków rozwoju województwa zachodniopomorskiego determinujących zadania i obszary współpracy zagranicznej należą:

1. Modernizacja infrastruktury drogowej, morskiej, rzecznej, lotniczej oraz telekomunikacyjnej.
2. Rozbudowa infrastruktury technicznej związanej z ochroną środowiska naturalnego.
3. Rozwój obszarów wiejskich, restrukturyzacja produkcji rolniczej, eliminacja negatywnych skutków transformacji poprzez tworzenie warunków dla powstawania pozarolniczych źródeł utrzymania ludności wiejskiej.
4. Wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.
5. Promocja turystyki i rekreacji.
6. Kulturowy rozwój regionu.
7. Rozwój edukacji i szkolnictwa wyższego, nauki i instytucji naukowych, promocja kultury fizycznej i sportu.
8. Wspieranie prozdrowotnych rozwiązań oraz unowocześnienia systemu pomocy społecznej, wykorzystanie walorów uzdrowiskowych regionu.
9. Wspieranie organizacji pozarządowych.
10. Zwiększenie znaczenia województwa zachodniopomorskiego jako głównego w kraju ośrodka przetwórstwa i rybołówstwa bałtyckiego i śródlądowego.
11. Rozwój przemysłu stoczniowego i działalności gospodarczej portów.
12. Nawiązanie kontaktów gospodarczych i kulturalnych z Polonią.

W realizacji powyższych celów i zadań istotne jest wykorzystanie doświadczeń regionów europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości płynących z dostępnych dla Polski funduszy unijnych. Aktywizacja ta obejmuje współudział w programach edukacyjnych, wymianę informacji oraz wspólne przygotowanie projektów finansowanych przez Unię Europejską.

Przykładem są działania samorządu województwa zachodniopomorskiego podjęte we współpracy z podmiotami zagranicznymi w ramach Euroregionu Pomerania, zrzeszającym gminy polskie z obszaru województwa zachodniopomorskiego, gminy szwedzkie z obszaru Skanii, powiaty i miasta wydzielone z obszaru Meklemburgii Pomorza Przedniego i Brandenburgii, a także działania samorządu podjęte w odniesieniu do innych związków celowych gmin Województwa Zachodniopomorskiego.

W obszarze naszych zainteresowań znajduje się współpraca gospodarcza, transfer technologii, ochrona zdrowia, szkolenia zawodowe i walka z bezrobociem, współpraca oraz wymiana młodzieży i grup społecznych, kultura, ochrona środowiska naturalnego, poprawa gospodarki leśnej i rolnej, infrastruktury granicznej i transportowej, budowa kompleksowego systemu informacji, koordynacja transgranicznego planowania przestrzennego.

II. PRIORYTETY GEOGRAFICZNE WSPÓŁPRACY ZAGRANICZNEJ

W procesie nawiązywania współpracy zagranicznej istotne znaczenie mają dotychczasowe doświadczenia samorządów lokalnych z obszaru województwa zachodniopomorskiego. Za podstawę wyboru głównych kierunków współpracy przyjmuje się misję, zgodnie z którą wzmacniana jest rola województwa we współpracy z regionami Europy, w wymiarze gospodarczym, kulturowym, społecznym i politycznym.

A. W OBSZARZE MORZA BAŁTYCKIEGO, ocenianego jako najbardziej dynamicznie rozwijający się region Unii Europejskiej, przedmiotem naszego zainteresowania jest realizacja współpracy z regionami w następujących krajach:

- Niemcy – szczególnie Kraj Związkowy Meklemburgia Pomorze-Przednie;
- Szwecja – Region Skania i Region Blekinge;
- Dania – w tym wyspa Bornholm;

oraz podtrzymanie partnerskich kontaktów z regionami państw regionu Morza Bałtyckiego, w tym:

- Rosja - Obwód Kaliningradzki;
- Finlandia – Region Oulu;
- Litwa – Region Kłajpedy;
- Estonia – Region Parnu;

- Łotwa;
- Norwegia – ze względu na kontakty gospodarcze związane z planami powstania gazoportu w Świnoujściu oraz aktywną działalność tego kraju w obszarze Bałtyku.

Czynnikami przyspieszającym proces integracyjny państw wokół Morza Bałtyckiego jest rozwój infrastruktury transportowej oraz polityka Unii Europejskiej, uznająca ten obszar za priorytetowy w działaniach zmierzających do rozszerzenia Wspólnoty.

Współpraca z partnerami w państwach bałtyckich ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu i wpływa na podejmowanie decyzji politycznych na płaszczyźnie europejskiej. Współpraca partnerów z **państw Morza Bałtyckiego** odzwierciedlona jest we wszystkich dziedzinach życia i dotyczą współpracy gospodarczej, kulturalnej, naukowej, społecznej i politycznej.

B. W OBSZARZE DORZECZA ODRY współpraca obejmuje *Kraje Związkowe Brandenburgia i Meklemburgia – Pomorze Przednie, Berlin, Republikę Czech i Republikę Słowacji.*

Zarówno w kontaktach z Meklemburgią Pomorzem Przednim jak i z Brandenburgią oraz Berlinem istnieje bardzo bliska dobrosąsiedzka współpraca na wszystkich możliwych płaszczyznach. Ponadto, we współpracy z partnerami niemieckimi i czeskimi prowadzone są działania na rzecz zagospodarowania i ochrony rzeki Odry oraz obszarów nadodrzańskich, w zakresie likwidacji skutków katastrof i klęsk żywiołowych oraz w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych.

C. W REGIONIE EUROPY ZACHODNIEJ wyodrębnia się następujące kierunki współpracy:

- Niemcy – szczególnie Kraje Związkowe Meklemburgia Pomorze-Przednie, Brandenburgia i Berlin;
- Szwecja – Region Skania i Region Blekinge;
- Dania – w tym wyspa Bornholm.

oraz deklaruje się rozwój nawiązanych partnerstw i inicjowanie nowych kontaktów, w tym:

- Francja – Departament Loary Atlantyckiej, Departament Girondy;
- Wielka Brytania - Hrabstwo Norfolk;
- Holandia – Prowincja Overijssel;
- Belgia – Koekelberg - dzielnica Brukseli.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej stawia przed samorządem województwa konieczność prowadzenia otwartej polityki oraz możliwość utrzymywania kontaktów międzynarodowych z regionami, których doświadczenia mogą być wykorzystane w procesie integracyjnym. Dotyczy to w szczególności sposobu realizacji strategii rozwoju regionu oraz działań związanych z przygotowaniem programów i pełnym wykorzystaniem funduszy strukturalnych.

Regiony w Danii i Szwecji są w orbicie zainteresowania województwa z uwagi na możliwość współpracy w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki.

Kontakty z Berlinem oraz Krajami Związkowymi Brandenburgią i Meklemburgią Pomorze Przednie (Republika Federalna Niemiec) przebiegają w ramach wspomnianej wyżej współpracy euroregionalnej i obejmują wszystkie dziedziny życia na pograniczu.

Współpraca z Departamentami Loary Atlantyckiej i Girondy (Francja) dotyczy aspektów gospodarczych, współdziałania ośrodków uniwersyteckich, wymiany kulturalnej i młodzieżowej, polityki społecznej i służby zdrowia, turystyki, rolnictwa i ochrony środowiska. Z inicjatywy Departamentu Gironde województwo zachodniopomorskie stało się członkiem Europejskiej Sieci Estuariów „Les Esturiales”, skupiającej regiony leżące wzdłuż ujść dużych rzek.

Współpraca z Hrabstwem Norfolk (Wielka Brytania), obejmuje kontakty w dziedzinie gospodarki, w tym relacje między portami, politykę społeczną, zatrudnienie, służbę zdrowia, turystykę i edukację.

Kontakty z holenderską Prowincją Overijssel dotyczą głównie transportu i komunikacji, gospodarki, współpracy uczelni wyższych.

Na terenie gminy Koekelberg w Brukseli znajduje się siedziba Biura Regionalnego Województwa Zachodniopomorskiego. Gmina współpracuje z miastem Kołobrzeg i istnieje możliwość rozszerzenia kontaktów na inne podmioty z województwa.

Współpraca z regionami państw Europy Zachodniej obejmuje kontakty z dotychczasowymi partnerami, jak i działania na rzecz pozyskiwania nowych.

D. Tranzytowe położenie województwa zachodniopomorskiego daje możliwość rozwoju korzystnych dwustronnych kontaktów gospodarczych z obszarami **EUROPY WSCHODNIEJ I PÓLNOCNO-WSCHODNIEJ**. W kręgu zainteresowania województwa znajdują się obecnie:

- Rosja - Obwód Kaliningradzki;
- Ukraina - Obwód Mikołajewski i Lwów;
- Litwa – Region Kłajpedy;
- Estonia – Region Parnu;
- Łotwa.

Istnieje wiele doświadczeń we współpracy samorządów, podmiotów gospodarczych i uczelni wyższych z w/w krajami. Biorąc pod uwagę bardzo dynamiczny rozwój gospodarczy i społeczny tych krajów, a także fakt posiadania bardzo dużego i chłonnego rynku, uzasadniona jest celowość utrzymania i rozwijania tych kontaktów. Współpraca województwa zachodniopomorskiego z regionami Rosji, Litwy, Łotwy i Estonii jest również bardzo istotna ze względu na wspólne interesy w regionie Morza Bałtyckiego. Liczna i aktywnie działająca mniejszość ukraińska, zamieszkująca nasz region, uzasadnia

podtrzymywanie kontaktów z regionami Ukrainy.

E. W REJONIE AZJI obiecująco zapowiada się rozwijana, na podstawie podpisanej umowy, współpraca z Prowincją Guangdong w Chińskiej Republice Ludowej. Obejmuje ona gospodarkę, wymianę kulturalną i naukową, ochronę środowiska oraz tworzenie tzw. parków technologicznych, bazując na doświadczeniach metropolitalnego obszaru miasta Szczecina oraz miasta Koszalina.

III. UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W STOWARZYSZENIACH I INSTYTUCJACH MIĘDZYNARODOWYCH

Dzięki zmianom ustrojowym w Polsce przyznającym samorządowi wojewódzkiemu znaczne kompetencje w dziedzinie rozwoju regionalnego i współpracy zagranicznej, możliwe jest aktywne uczestnictwo województwa zachodniopomorskiego w instytucjach i organizacjach międzynarodowych.

Województwo zachodniopomorskie deklaruje dalszy udział i aktywną działalność w strukturach:

- Komitetu Regionów;
- Komitetu ds. Współpracy Przygranicznej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej;
- Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów Rzeczypospolitej z Regionem Sankt-Petersburga;
- Konferencji Współpracy Subregionalnej Państw Regionu Morza Bałtyckiego (BSSSC);
- Les Esturiales (międzynarodowe stowarzyszenie regionów leżących wzdłuż ujść dużych rzek);
- Forum Rozwoju Bałtyku (BDF);
- Forum Regionów Państw Grupy Wyszehradzkiej;
- Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (CEI);
- Międzynarodowego Porozumienia na rzecz utworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego (CETC)

oraz współpracę z następującymi organizacjami międzynarodowymi:

- Kongres Lokalnych i Regionalnych Władz Europy w ramach Rady Europy (CLRAE);
- Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych (AEBR);
- Zgromadzenie Regionów Europy (AER).

Bardzo istotne z punktu widzenia interesów województwa zachodniopomorskiego jest uczestnictwo w pracach organizacji bałtyckich oraz realizacja programów i projektów dotyczących rozwoju regionu Morza Bałtyckiego oraz aktywizacja działań na tym polu.

Z inicjatywy władz województwa zachodniopomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego oraz Regionu Skania (Szwecja), Hradec Kralowe (Czechy), Bratysława (Słowacja) oraz Győr-Ménfőcsanak-Sopron na Węgrzech, działa od października 2004 r. Międzynarodowe Porozumienie na rzecz utworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego. W ramach w/w inicjatywy prowadzone są aktywne działania na rzecz promocji korytarza i jego utworzenia.

W ramach współpracy zagranicznej województwa zachodniopomorskiego nadrzędnym celem jest tworzenie jak najlepszych warunków dla rozwoju naszego regionu w kontaktach zarówno międzyregionalnych jak i międzynarodowych. W realizacji tego zadania wykorzystane zostanie położenie geograficzne województwa oraz wszelkie dostępne formy promocji.

UZASADNIENIE

Współpraca zagraniczna Województwa Zachodniopomorskiego zgodna jest z normami prawa wewnętrznego oraz prowadzoną przez Państwo polityką zagraniczną.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej stawia przed samorządem województwa konieczność prowadzenia otwartej polityki oraz możliwość utrzymywania kontaktów międzynarodowych z regionami, których doświadczenia mogą być wykorzystane w procesie integracyjnym.

W procesie nawiązywania współpracy zagranicznej istotne znaczenie mają dotychczasowe doświadczenia samorządów lokalnych województwa zachodniopomorskiego. Za podstawę wyboru głównych kierunków współpracy przyjmuje się misję, zgodnie z którą wzmacniana jest rola województwa we współpracy regionów Europy w wymiarze gospodarczym, kulturowym, społecznym i politycznym.

Współpraca zagraniczna obejmuje kontakty z dotychczasowymi partnerami, jak i działania na rzecz pozyskiwania nowych.

Priorytetem współpracy zagranicznej województwa zachodniopomorskiego objęte są regiony sąsiedzkie w następujących krajach:

Republika Federalna Niemiec, Szwecja oraz Dania.

Władze województwa podtrzymywać będą kontakty, ze względu na wspólne interesy, z partnerami z państw regionu Morza Bałtyckiego, w tym Federacji Rosyjskiej, Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii a także z regionami Europy Zachodniej, Wschodniej oraz Azji, w tym Francji, Wielkiej Brytanii, Holandii, Belgii, Norwegii, Ukrainy i Chin.

Bardzo istotna jest również współpraca z regionami krajów leżących wzdłuż Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego, tzn. Czech, Słowacji i Węgier.

Kształtowanie współpracy zagranicznej województwa jest konsekwencją możliwości rozwojowych zawartych w strategii a wynikających m.in. z:

- położenia geopolitycznego w obszarze Morza Bałtyckiego, jak również, położenia na zachodniej granicy państwa, nad Odrą, z możliwością wykorzystania potencjału i walorów Odry oraz obszarów przygranicznych;
- potencjału gospodarczego;
- walorów turystycznych regionu;
- potencjału intelektualnego związanego z działalnością uczelni wyższych;
- bogatego dorobku kulturowego;

- istnienia siedziby władz Euroregionu Pomerania oraz dowództwa Wielonarodowego Korpusu NATO
- bezpośredniego sąsiedztwa z Republiką Federalną Niemiec, w tym bliskości geograficznej jej stolicy Berlina.